

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

63 An propositum non abstinendi ab ullo veniali, sit peccatum mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

non esse causam omissionis, quando secundariè eliguntur, & posità iam alia causà sufficiente; nam, si eligerentur ut finis; ut si quis ex desiderio studendi, vellet domi manere, & sic Sacrum omittere; iam essent causà omissionis; per modum finis.

18 Secundò; Actum, qui est causà omissionis Sacri, non habere aliam malitiam quam malitiam omissionis Sacri. Tum quia ordinatur ad illam tanquam causà; in moralibus autem, quæ ad vnum ordinantur, non censentur esse numero distincta, cum quis enim parat gladium, & domo egreditur, ut occidat inimi-

cum; licet isti actus physicè sint plures, omnes tamen constituunt unum numero peccatum homicidij. Tum quia actus secundùm se bonus, redditur malus, solum quia est causa omissionis Sacri. Ergo non habet aliam malitiam, præter malitiam ipsius omissionis; ab ea enim habet actus, ut sit peccaminosus. Tum denique quia bona intentio, quando est causa malæ electionis; ut, cum quis furatur ad eleemosynam faciendam; quamvis in se ipsà sit peccatum; non habet tamen malitiam diuersam à malitià, electionis, v. g. à malitià furti.

QVAESTIO LXIII.

An propositum non abstinendi ab vno veniali, sit peccatum mortale.

C A S V S.

TITIVS, cum, quodam die, scrupulis angeretur; tædio affectus, omnia venialia committere proposuit, & sola mortalia vitare. Quæritur; Vtrum mortaliter peccauerit.

S V M M A R I V M.

- 3 *Propositum admittendi omnia venialia, videtur occasio proxima peccati mortalis, & sic peccatum mortale.*
- 7 *Non est tamen mortale.*
- 8 *Non constituit in periculo proximo mortaliter peccandi.*
- 9 *Neque est virtualiter propositum periculi proximi.*
- 10 *Alioquin teneremur vitare aliqua venialia.*
- 11 *Nec salus nostra consisteret in obseruatione preceptorum obligantium ad mortale.*

- 12 *Imò teneretur quis, etiam de venialibus conteri.*
- 13 *Venialia, constituunt solum in remoto periculo mortalis.*
- 14 *Cum proposito venialia non vitandi, stare potest firmum propositum vitandi mortalia.*
- 15 *Ideoque propositum venialium, non continet periculum mortalium.*
- 16 *Aliquando tamen est peccatum mortale.*

RATIO-

RATIONES DVBITANDI.

- 2 **C**ertum est, peccatum veniale, si fiat occasio proxima incidendi in mortale, fieri saltem plerumque mortale. Certum præterea est; Intentionem, ac propositum omnia venialia committendi, siue non vitandi vllum veniale, esse ad minimum peccatum veniale. Dubium ergo solum est; an huiusmodi intentio sit essentialiter constitutiva in periculo proximo peccandi mortaliter. Si enim est constitutiva, est ex se peccatum mortale; si verò non est constitutiva, poterit esse solum veniale.
- 3 Quod autem sit essentialiter occasio proxima peccandi mortaliter, & consequenter, quod Titius per talem intentionem mortaliter peccauerit; tenent *Sanchez lib. 1. sum. c. 5. num. 4. Bonac. d. 2. de pecc. qu. 3. p. 5. num. 17. Valent. tom. 2. d. 6. quest. 18. p. 2. Clavis reg. lib. 2. c. 13. num. 17.*
- 4 Primò; Quia habens hoc propositum, & hunc affectum ad omnia venialia, censetur esse in morali, ac proximo periculo peccandi mortaliter. Cum enim venialia ex *S. Thom. 1. 2. qu. 83. art. 3. ad mortale disponant, iuxta illud Eccles. 18. Qui spernit modica, paulatim decidet; eo ipso, quod quis vult omnia venialia committere, censetur esse in proximo, ac morali periculo peccandi mortaliter, illudque velle. Velle autem periculum proximum peccandi mortaliter, est mortale.*
- 5 Secundò; Quia, propositum committendi omnia venialia in aliqua materia determinatà, sed periculosa, v. g. in materia luxuriæ est peccatum morta-

le; si quis enim propositum habeat admittendi confabulationes, aspectus, tactus, & similia ex merà curiositate, & seclusà intentione delectationis; in quo casu sunt solum venialia; videtur eo ipso mortaliter peccare; quia omnia ista venialia videntur esse certum periculum libidinis mortalis. Ergo à fortiori, erit mortale, propositum generale committendi omnia venialia, quæ se obtulerint; Non minus enim hoc propositum est periculum proximum peccandi mortaliter, quam sit aliud, peccandi in materia luxuriæ.

Tertiò; Quia, qui concupiscit feminam in communi, quia quantum est ex parte illius desiderij, exponit se periculo concupiscendi feminam cuiuscumque status sit; ratione talis periculi, peccat speciali peccato, eamque circumstantiam in confessione explicare tenetur. Sed etiam, qui vult omnia venialia, quæ se obtulerint, committere, exponit se periculo peccandi mortaliter; obiectum enim istius propositi, apertissimum periculum in se continet peccandi mortaliter, Ergo peccat mortaliter.

RESOLVTIO.

Respondetur tamen, Titium, eo proposito, mortaliter non peccasse. *Salas 1. 2. to. 2. q. 88. tract. 13. d. 16. f. 23. num. 67. in fine. Io. Sanch. in select. d. 10. num. 17. Nau. c. 14. num. 42.*

Primò; Quia, quamuis peccata venialia ad mortale disponant, non disponunt tamen mortaliter, ac proximè, sed solum remotè; Videmus enim sæpe, homi-

nes mortalia non committere, quamvis de venialibus nihil curent; nam, licet venialia charitatem refrigerent, & animum debilitent; propositum tamen non committendi mortalia, & piorum operum exercitium, eundem animum corroborant, detinentque, ne corruat; quod enim ex vna parte deperditur alia via reparatur. Cum ergo propositum committendi omnia venialia, non sit dispositio, ac periculum proximum committendi mortale, neque erit peccatum mortale, sicque Titius, tali proposito, mortaliter non peccavit.

9 Secundò; Quia propositum committendi omnia venialia, ideo est peccatum mortale, quia est propositum periculi, & occasionis proximæ committendi mortale. Ex hoc autem capite non potest esse mortale; nam illud periculum proximum committendi mortale, vel consistit in omnibus venialibus simul sumptis, vel solùm in aliquibus; non in aliquibus tantum, quia alias propositum committendi aliqua venialia in quacumque materia esset propositum committendi mortale; neque in omnibus simul, quia nunquam dari potest casus, in quo hæc committantur; Ergo propositum illa committendi, non est propositum alicuius periculi moralis, ac possibilis.

10 Tertiò; Quia, si propositum illud esset mortale, sequeretur teneri quemlibet sub mortali ad aliqua venialia vitanda; si enim omnia, sunt occasio proxima peccandi mortaliter, & unusquisque hanc occasionem vitare tenetur; Ergo unusquisque tenetur omnia vitare, vitando aliqua; hæc autem quænam erunt?

R. P. Beati Lib. I.

Quartò; Quia, hac ratione, salus nostra non consisteret solùm in observatione præceptorum obligantium ad mortale, sed etiam in observatione eorum, quæ obligant ad venialia, cum vitatio venialium ad vitationem mortalis necessario requiratur.

Quintò, Quia, cum quis conteritur de mortali, teneretur etiam simul conteri de venialibus tanquam de proximis dispositionibus ad illud. Consequens autem evidenter est falsum; propositum enim non vitandi venialia optimè stare potest simul cum proposito non admittendi mortale.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

Neque obstant rationes in contrarium; Ad primam enim Respondetur, Quamvis non solùm omnia, sed singula venialia disponant ad mortale, vt furtum graue, non tamen inde sequi, quod venialia constituent in mortali, ac probabili periculo committendi mortale, sed ad summum in periculo remoto. Hoc autem non inducit obligationem illud vitandi sub mortali.

Ad secundam, Negatur Antecedens, potest enim quis nolle vitare venialia in aliquo genere, & tamen firmum propositum habere, vitandi mortale in eodem genere, neque apparet, quomodo venialia in aliquo genere constituent in periculo proximo committendi mortale in eodem genere.

Ad tertiam Respondetur, Negando minorem; neque enim apparet, quomodo obiectum propositi omnia venialia committendi, periculum proximum

Ss

iii

in se contineat committendi mortale, cum stare possit simul cum firmissimo proposito non admittendi mortale.

blasphemandi; vel illa venialia, quæ cum alijs venialibus vnita constituunt mortale in eâ circumstantia, in quâ illud constituunt; vt, si quis proponat multa furta committere, in paruâ quantitate, quæ simul vnita constituant quantitatem sufficientem ad mortale; certè iste tunc mortaliter peccabit; hoc tamen non orietur, ex eo præcisè, quod sit propositum admittendi venialia, sed ex eo, quod sit propositum admittendi venialia, in eâ circumstantiâ, in quâ, vel sunt periculum proximum mortalis, vel illud constituunt. Ita *Salas loco citt.*

COROLLARIUM.

16 **C**olligitur ex dictis; Aliquando propositum committendi venialia, potest esse peccatum mortale. Si quis enim propositum habeat committendi venialia, dum sunt illi occasiones proximæ mortali; vt, si quis proponat ludere sciens, ludum illi esse proximam occasionem

Q V A E S T I O LXIV.

Per quid peccata, specie, inter se differant.

C A S V S.

1 **I**N quadam Religione, inter regulas, quæ obligabant sub mortali, erat hæc, ne Religiosi sub poenâ excommunicationis sine Superioris licentiâ, extra Monasterium, noctu comederent. Quidam autem Religiosus, ad coenam ab amico inuitatus, incio Superiore, noctu apud illum cœnauit. Quæritur, quot peccata mortalia commiserit.

S U M M A R I U M.

- 3 Religiosus, vnicum peccatum commississe videtur contra *Votum obedientiæ.*
7 Per quid, vnum peccatum ab alio distinguatur.
8 Ex diuersitate Virtutum, colligitur diuersitas peccatorum, & non è contra.

- 9 Religiosus, duplex peccatum commisit.
10 Contra *Votum*, & contra *regulam.*
11 Cur sint obligationes diuersæ.
12 *Que limitatio adai possit.*
13 *Votum*, & *regula*, quas obligationes inducant.
14 *Sepsimum*, ac *decimum Decalogi præceptum*, quomodo differant.

15 Quo-